

VÝZNAMNÁ OSOBNOST ČESKÝCH DĚJIN

Jiří Stránský

Spisovatel, scenárista, skaut a politický vězeň, který po celý svůj život neochvějně hájil pravdu a morální zásady.

---

12. srpna 1931 – 29. května 2019

CESTA ODVAHY A TĚŽKÝCH ZKOUŠEK

Život v totalitě

Od aristokratického původu a nuceného vyloučení ze studií až po drsnou realitu komunistických lágrů.

Mládí a začátek perzekuce —

Vznešený původ & Vyloučení

Jiří Stránský se narodil do významné pražské rodiny. Jeho dědečkem z matčiny strany byl prvorepublikový československý ministerský předseda Jan Malypetr. Tento rodinný původ se mu po komunistickém převratu v roce 1948 stal osudným. V roce 1950, těsně před plánovanou maturitou, byl z politických důvodů natrvalo vyloučen z gymnázia.

Nucené práce & PTP

Po nuceném odchodu ze školy se musel živit manuálně. Krátce pracoval v tiskovém oddělení pražského propagačního podniku. Následně byl povolán k výkonu vojenské služby u nechvalně známých pomocných technických praporů (PTP), které režim zneužíval k likvidaci politicky nepohodlných občanů.

Uranové doly —

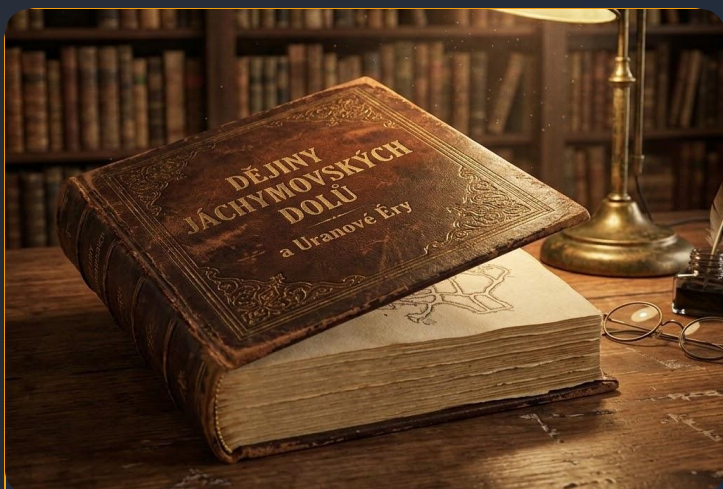
Peklo Jáchymova

V lednu 1953 byl zatčen a ve vykonstruovaném procesu odsouzen k osmi letům vězení za údajnou velezradu.

Jako mladistvý prošel nejtěžšími pracovními lágry včetně uranových dolů na Jáchymovsku. Amnestie se dočkal až v květnu roku 1960.

Zajímavosti ze života Jiřího Stránského

Literární začátky v lágru

Své první literární pokusy psal Stránský tajně během věznění. Paradoxně se v uranových dolech setkal s elitou české inteligence a spisovateli, kteří se stali jeho mentory.

Skautem tělem i duší

Skauting pro něj nebyl jen kroužek, ale životní postoj. I v nejtěžších chvílích vězení dodržoval skautský slib, což mu pomohlo nezlomit se před komunistickými dozorci.

Vnuk ministerského předsedy

Byl přímým potomkem významného politika Jana Malypetra. Tato "vznešená" krev byla v očích režimu neodpuštělným hříchem, který vedl k jeho perzekuci.

Skautská duše a vnitřní svoboda —

Pevný charakter

Skautské ideály a výchova pomáhaly Stránskému přežít kruté podmínky komunistických věznic se vztyčenou hlavou.

Nejvyšší vyznamenání

V roce 2011 obdržel Řád Stříbrného vlka, což je vůbec nejvyšší skautské vyznamenání, jaké lze v České republice získat.

Předáváníí hodnot

Aktivně podporoval mladé lidi, přednášel na školách a šířil pravdu o zločinech komunistického režimu.

Svobodná literární tvorba —

Hlas umlčených osudů

Po sametové revoluci mohl Jiří Stránský konečně svobodně publikovat. Ve svých dílech mistrně zachytil osudy politických vězňů a poválečnou atmosféru naší země.

Jeho nejvýznamnějším dílem se stala románová sága **Zdivočelá země** (později zpracovaná do úspěšného seriálu), která vykresluje hrdinství letce Antonína Maděry.

V letech 1992 až 2006 stál v čele českého **PEN klubu** a působil rovněž jako starosta tradičního uměleckého spolku **Umělecká beseda**.

Odkaz Jiřího Stránského

"Můžeme být smutní, že odešel, ale šťastní, že žil."

— Rodina a přátelé skauta Jiřího Stránského

Děkuji za pozornost

Prostor pro Vaše otázky a
diskusi

Významná ocenění a uznání

Rok	Ocenění	Význam a popis
2001	Medaile Za zásluhy	Státní vyznamenání udělené prezidentem Václavem Havlem za zásluhy o stát a kulturu.
2011	Řád Stříbrného vlka	Nejvyšší možné skautské vyznamenání za celoživotní věrnost ideálům a službu vlasti.
2015	Cena Arnošta Lustiga	Udělována osobnostem, které ztělesňují hodnoty jako odvaha, statečnost a lidskost.
	Rytíř české kultury	Čestný titul Ministerstva kultury osobnostem bojujícím proti totalitě.

Zdroje informací a obrazového materiálu

POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA

- Stránský, J.: Zdivočelá země. Souborné vydání literárního díla mapujícího osudy politických vězňů.
- Archiv rodiny a přátel Jiřího Stránského: Osobní vzpomínky a citace.
- Skautský archiv: Historie udělování Řádu Stříbrného vlka a působení v Junáku.
- PEN klub a Umělecká beseda: Oficiální záznamy o předsednictví a kulturním přínosu.

OBRAZOVÉ ZDROJE (URL)

- Archiweb.cz: Fotodokumentace jáchymovských lágrů a uranových dolů.
- Freepik.com: Ilustrační historické zátiší s psacím strojem a perem.
- Oficiální portrét a medailonky k oceněním (archivní materiály).
- Nano Banana 2 a Gemini AI